

Obsah

Poděkování.....	7
Úvod	9
1 Problematika obchodu a vývozu archeologických nálezů v minulosti a dnes	13
1.1 Historický exkurz.....	13
1.2 Schéma fungování obchodu s archeologickými nálezy v 21. století	17
1.3 Překážky úspěšné regulace nezákonného obchodu	22
1.4 Metody prevence a nástroje ochrany.....	23
2 Archeologický nález a jeho hodnota	27
2.1 Vědecká hodnota archeologického nálezu.....	28
2.2 Tržní hodnota archeologického nálezu.....	29
2.3 Kulturně-historická hodnota archeologického nálezu.....	29
2.4 Právní definice jako základ ochrany archeologických nálezů před nelegálním vývozem a obchodem.....	31
3 Teoretické přístupy k vlastnictví, přístupnosti a ochraně archeologických nálezů.....	35
3.1 Vlastnictví jednotlivce	36
3.2 Vlastnictví kulturní skupiny.....	37
3.3 Vlastnictví národa.....	37
3.4 Vlastnictví lidstva	37
3.5 Principy ochrany archeologického dědictví.....	38
3.6 Aplikace představených modelů.....	38
3.7 Kulturní internacionalismus a kulturní nacionalismus.....	40
4 Mezinárodní úprava	41
4.1 Vývoj mezinárodního práva od poloviny 17. do poloviny 20. století.....	41
4.2 Úmluva na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu (1954).....	42
4.3 Úmluva UNESCO o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků (1970).....	43
4.4 Úmluva UNESCO o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (1972).....	43
4.5 Vzorová mezinárodní dohoda OSN (1990).....	44
4.6 Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) (1992).....	44
4.7 Úmluva UNIDROIT o odcizených nebo nezákonně vyvezených předmětech kulturní hodnoty (1995).....	44
4.8 Úmluva OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (UNTOC).....	45
4.9 Evropská právní úprava.....	45
4.10 Další mezinárodní dokumenty	47
4.11 Dopad mezinárodní úpravy na nelegální obchod s archeologickými nálezy.....	48
5 Česká republika – ochrana archeologických nálezů v teorii a praxi	49
5.1 Vývoj archeologické památkové péče ve 20. století	49
5.2 Ochrana archeologických nálezů podle zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči	50
5.3 Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty	52
5.4 Zákon č. 214/2002 Sb., o vývozu některých kulturních statků z celního území Evropské unie.....	53
5.5 Zákon č. 362/2022 Sb., o vstupu a dovozu některých kulturních statků na celní území Evropské unie.....	53
5.6 Zákon č. 101/2001 Sb., o navrácení nezákonně vyvezených kulturních statků	54
5.7 Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník	55

5.8	Právní úprava optikou teoretických modelů ochrany a přístupu k archeologickým nálezům	55
5.9	Hledání archeologických nálezů	56
5.10	Prodej archeologických nálezů v praxi	60
5.11	Facilitátoři v České republice	63
6	Ochrana archeologických nálezů ve vybraných evropských zemích	65
6.1	Ochrana archeologických nálezů před nelegálním obchodem na Slovensku	65
6.2	Ochrana archeologických nálezů před nelegálním obchodem v Řecku	71
6.3	Ochrana archeologických nálezů před nelegálním obchodem v Nizozemsku	73
6.4	Ochrana archeologických nálezů před nelegálním obchodem ve Spojeném království	75
6.5	Další relevantní příklady veřejné regulace nelegálního obchodu s archeologickými nálezy	77
7	Srovnání veřejnoprávních aspektů obchodu s archeologickými nálezy v České republice a dalších evropských zemích	81
7.1	Veřejnoprávní aspekt 1: Definice archeologických nálezů	81
7.2	Veřejnoprávní aspekt 2: Vlastnictví archeologických nálezů	82
7.3	Veřejnoprávní aspekt 3: Hledání archeologických nálezů	83
7.4	Veřejnoprávní aspekty 4 a 5: Oběh archeologických nálezů	84
7.5	Případové studie	85
7.6	Prostor mezi zákony	86
8	Mezinárodní prodej a export archeologických nálezů v praxi	87
8.1	Hledání archeologických nálezů v zahraničí	87
8.2	Zahraniční obchod s archeologickými nálezy	88
8.3	Repatriace	92
9	Návrhy <i>de lege ferenda</i>	95
9.1	Přístup veřejnosti ke kulturnímu dědictví a účast na jeho ochraně	95
9.2	Sociální nástroje	96
9.3	Veřejnoprávní aspekt 1: Definice chráněných statků ve vnitrostátním a mezinárodním právu	97
9.4	Veřejnoprávní aspekt 2: Vlastnické právo a držba archeologických nálezů	98
9.5	Veřejnoprávní aspekt 3: Hledání archeologických nálezů	99
9.6	Veřejnoprávní aspekt 4: Prodej a nákup archeologických nálezů	102
9.7	Veřejnoprávní aspekt 5: Nelegální import a repatriace archeologických nálezů	103
9.8	Uplatnění navrhovaných změn a amnestie na soukromé sbírky archeologických nálezů	104
9.9	Konkrétní návrh ucelené koncepce archeologické památkové péče ve vztahu k regulaci nelegálního oběhu archeologických nálezů	107
	Závěr	109
	Summary	113
	Seznam použitých zdrojů	117
	Archivní prameny	117
	Literatura	117
	Elektronické zdroje	120
	Ostatní zdroje	124
	Právní předpisy a jiné právní dokumenty	124
	Soudní a správní rozhodnutí	127